

Natura 2000 område nr. 41 Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø

Områdebeskrivelse

Natura 2000-området Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø omfatter ca. 2170 ha og er i sin helhed et habitatområde hvoraf store dele også er fuglebeskyttelsesområde. Området er beliggende mellem Holstebro og Skive. Det store område er et varieret, naturligt næringsfattigt naturområde med oprindelig natur i form af højmoser, kildevæld og egekrat i vekselvirkning med kulturlandskabs-elementer med lang kontinuitet som græssede sure overdrev og rigkær. Store arealer henligger som tørre heder og vidner om kulturhistorien på stedet. De store søer i området udgør vigtige fourageringsområder for mange fuglearter, samt damflagermus. Odder har ligeledes vigtige levesteder i området. Området rummer en stor biodiversitet med en række sjældne arter og gode bestande af flere naturtypekarakteristiske arter.

Vigtigste naturværdier

Områdets største naturkvaliteter knytter sig til habitater med lang kontinuitet, hvor gode populationer af arter, som ellers er tilbagetrængte i Danmark, har mulighed for at opretholde levedygtige bestande. Levesteder for yngle- og rastefugle, samt andre arter, udgør sammen med det geologiske udgangsmateriale og de resulterende naturtyper de grundlæggende værdier.

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret.

De naturtyper, som området er udpeget for at beskytte, vurderes at være alvorligt påvirket af atmosfærisk kvælstofdeponering (eutrofiering). Endvidere er der konstateret omfattende næringsstofbelastning af søerne. Tilgroning af lysåben natur er lokalt fremtrædende, og visse steder er der uheldig opvækst af bl.a. invasiv glansbladet hæg og rynket rose. Potentielle levesteder for stor vandsalamander er truet af opvækst af skyggende træer nær vandhuller, samt til dels naturlig tilgroning af vandfladen. I yngleperioden er fiskeørnene sårbare overfor forstyrrelser.

Målsætning

Den overordnede målsætning for området er, at området i sin helhed fremstår som et sammenhængende, varieret naturområde, der er præget af kontinuitet både når det gælder ekstensiv drift af lysåben natur og naturnær skovdrift. Skovnaturtyperne skal fortsat have høj naturtilstand, ligesom de lysåbne naturtyper skal holde en god til høj naturtilstand. Forudsætningerne for, at nedbrudte højmoser kan blive til sekundære aktive højmoser skal skabes i det omfang, det er muligt. I området skal levesteder, som opfylder forudsætningerne for stabile bestande af fiskeørn, rørdrum, stor skallesluger, blank seglmos, odder, damflagermus og stor vandsalamander, sikres og/eller udvikles.

Indsats

Indsatsen vil helt overvejende dreje sig om sikring af og/eller genindføre lysåbne forhold ved rydning af opvækst og drift (græsning) af naturtyperne samt gennemføre en indsats over for invasive plantearter. For vandafhængige naturtyper vil det desuden være afgørende at sikre en god hydrologi, ligesom der skal sikres gode levesteder for arterne. Skovnaturtyper sikres ved indgåelse af aftaler. Det sikres, at niveauet af forstyrrelser ikke øges i sårbare dyrearters yngletid.

Oversigt over væsentlige indsatser til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke anvendt
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter	X			
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger		X		
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af græsning, høslet mm.	X			
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)		X		
Reducere forstyrrelser Fx færdsel, sejlads og jagt				X
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder		X		